

Програмни и институционални постижения на Програма Достъп до информация (ПДИ)

януари - декември 2021 година

Следвайки своята мисия – да подпомага упражняването на правото на информация, заложено в член 41 на Конституцията на Република България – ПДИ работи за постигане на следните дългосрочни цели:

- ❖ Да насърчава търсенето на информация чрез образование на гражданите в сферата на правото да знам.
- ❖ Да работи за прозрачност на управлението на различни нива, застъпвайки се за по-активно предоставяне на информация.

През 2021 г. екипът на ПДИ работи в няколко направления за постигане на своите дългосрочни цели:

- 1.** Застъпничество за по-добро законодателство в областта на правото на достъп до информация и неговите ограничения.
- 2.** Наблюдение на практиките на предоставяне на информация.
- 3.** Предоставяне на правна помощ в случаите на търсене на информация, в случаите на отказ за предоставяне на информация, включително и представителство в съда.
- 4.** Разяснителни кампании и обучения по правото на достъп до информация.
- 5.** Участие в публичния дебат по въпросите на достъпа до информация и свободата на изразяване.
- 6.** Сътрудничество на национално, регионално и международно ниво.
- 7.** Институционално укрепване и развитие.

Съдържание

Застъпничество за по-добро законодателство	4
Наблюдение на практиките по предоставяне на информация.....	7
Правна помощ.....	13
Съдебни дела.....	19
Кампании, обучения и подкрепа на инициативи за прозрачност и отчетност	32
Медийни участия, издания и комуникационни каналы на ПДИ.....	36
Сътрудничество на национално, регионално и международно равнище	41
Институционално укрепване и развитие.....	42

Основни постижения в посочените направления

Застъпничество за по-добро законодателство

Застъпничеството за законодателство за достъпа до информация, прозрачността и отчетността на публичните институции, отговарящо на международните стандарти е стратегическа дейност на ПДИ от основаването на организацията досега.

I. Застъпничество, свързано с правото на достъп до обществена информация

През 2021 г. година застъпничеството беше съсредоточено в няколко направления и главно в участието на представители на екипа в работни групи по изменение на ЗДОИ и обсъждане на мерките по 4 национален план на международната инициатива „Партньорство за открито управление“, на която България е член.

1. Участие в заседанията на работната група, създадена към Държавна агенция „Електронно Управление“

На 20 януари 2021 г. в офиса на ПДИ беше получена покана за участие в междуведомствена работна група към Държавна агенция "Електронно управление", която имаше за задача да въведе в българското законодателство Директива (ЕС) 2019/1024 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 година относно отворените данни и повторното използване на информацията от общественния сектор.¹ Първата среща на междуведомствена работна група беше на 26.01.2021 г. Трима представители на ПДИ – Александър Кашъмов, Гергана Жулева и Стефан Ангелов участваха във всички заседания на групата. На 16.06.2021 г. проектът на Закон за изменение и допълнение на Закона за достъп до обществената информация беше представен за обществено обсъждане на Портала за обществени консултации [strategy.bg](https://www.strategy.bg/).²

---

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX:32019L1024>

² <https://www.strategy.bg/PublicConsultations/View.aspx?lang=bq-BG&Id=6128>

Създадена с цел насърчаване от страна на ЕС употребата на данни в машинночитим отворен формат, Директивата налага допълнения на нормативната уредба по отношение на предоставянето на достъп в реално време до динамични данни посредством подходящи технически средства, повишаването на предлагането на ценни данни от общественния сектор (набори от данни с висока стойност) за повторно използване. За тази цел се въвеждат редица нови понятия и допълнителни задължения на организациите от общественния сектор.

На преден план са изведени научноизследователските данни, като вид данни с призната важност, които поради тази причина и при условие, че са публично финансирани, с Директивата биват включени в приложното поле на тази нормативна уредба. С оглед гарантирането на възможността за достъп до такива данни, режимът на отворени данни става приложим и за субектите, които ги създават, съхраняват и разпространяват, а именно организациите, осъществяващи научни изследвания, и организациите, финансиращи научни изследвания, като по този начин се разширява и кръгът на задължените субекти.

С оглед осигуряването на надеждна отчетност и наблюдение върху напредъка в областта на отворените данни обобщеният доклад за състоянието на повторното използване на информация от общественния сектор и въздействие на наборите от данни с висока стойност се изготвя вече ежегодно, а не веднъж на три години. За тази цел организациите от общественния сектор предоставят по електронен път ежегодно на Държавна агенция „Електронно управление“ необходимата информация.

Като допълнение към измененията и допълненията в ЗДОИ, които произтичат от Директива (ЕС) 2019/1024 в проекта на Закон за изменения и допълнения на ЗДОИ, са включени и предложения по отношение на правото на достъп до информация и по-конкретно в регламентацията на Платформата за достъп до обществена информация, представляваща технологична среда за заявяване и предоставяне на обществена информация.³

2. На 18.06. 2021 година в Портала Обществени консултации беше обявено началото на подготовката на Четвъртия национален план за действие на Република България (Планът) в рамките на глобалната инициатива „Партньорство за открито управление“.⁴

---

³ Пак там, <https://www.strategy.bg/PublicConsultations/View.aspx?lang=bq-BG&Id=6128>

⁴ <https://www.strategy.bg/Articles/View.aspx?lang=bq-BG&categoryId=&Id=38&y=&m=&d=>

Екипът на ПДИ подготви предложения за мерки за Плана в частта на „Достъп до информация“.

На 11 ноември 2021 година заместник министър-председателят Атанас Пеканов изпрати покана до всички заинтересовани, включително и до ПДИ, за участие в преходния състав на Съвета за координация на участието на Република България в Глобалната инициатива „Партньорство за открито управление“. Първото заседание се състоя на 15 ноември. Предложени бяха 4 области на обсъждане на мерките от работни групи: ГРАЖДАНСКО УЧАСТИЕ, ОТВОРЕНИ ДАННИ/ЕЛЕКТРОННО УПРАВЛЕНИЕ, ПОЧТЕНО УПРАВЛЕНИЕ И БОРБА С КОРУПЦИЯТА И ПРОЗРАЧНОСТ И ДОСТЪП ДО ИНФОРМАЦИЯ. Програма Достъп до информация беше поканена да участва в работата на три от групите.

Представители на ПДИ се включиха активно в обсъжданията на мерките по Гражданско участие и Прозрачност и достъп до информация в няколко заседания на работните групи и в заключителната среща по обсъждане на мерките през декември 2021 г.

Предложената от ПДИ мярка за присъединяване на България към Конвенцията за достъп до официални документи на Съвета на Европа след дискусии беше приета от съвета за координация в проекта за план, който би трябвало да бъде представен на Министерски съвет през януари 2022.

Работата по тази мярка предполага активното участие на представители на ПДИ, особено в анализа на съответствието на ЗДОИ със стандартите заложи в Конвенцията.

Оценка на дейността: Дейността на екипа на ПДИ по мониторинг и застъпничество за законодателство в областта на достъпа до информация, прозрачността и отчетността на управлението е стратегическа за организацията от създаването ѝ досега.

Целта на застъпническата дейност на организацията през 2021 година беше да не се допусне влошаването на съществуващите регулации по достъпа до обществена информация и приемането на 4 план по ИПОУ, в която ПДИ участва от самото присъединяване на България.

Продукти: становища, публикации, медийни дебати, участие в работни групи.

Наблюдение на практиките по предоставяне на информация

Наблюдението на практиките по предоставяне на информация е втората, но не по значение, стратегическа дейност на ПДИ. Тя се осъществява чрез систематизиране на случаите, постъпващи в ПДИ за правна помощ; чрез анализ на съдебната практика по случаи на обжалвани решения за предоставяне или отказ на достъп до обществена информация; чрез систематизация на докладите на координаторите на ПДИ в областните градове на страната; чрез отчитане на докладите на правителството за прилагане на ЗДОИ през годината и чрез специално разработена методология на оценка на активната прозрачност на публичните институции.

Случаите, постъпили в ПДИ за правен съвет и консултация, се записват във вътрешната информационна система, както и направените консултации по тях. Този регистър дава възможност за систематизирането на казусите по различни показатели.

Систематизирането на съдебната практика по ЗДОИ се прави непрекъснато, като един път месечно се подготвя преглед на развитието на съдебните дела като публикация в месечния бюлетин на ПДИ.

На годишните срещи на екипа на ПДИ с координаторите се прави обзор на проблемите, свързани с достъпа до информация в областите на страната. Докладите на координаторите се имат предвид при изготвянето на годишния доклад за състоянието на достъпа до информация. За съжаление, втора поредна година поради ограниченията, свързани с Ковид 19, срещата с координаторите не се проведе.

ПДИ извършва специализирани и целенасочени проучвания за прилагането на ЗДОИ от 2001 г. През 2010 година ПДИ разработи интернет базирана платформа за проучване на изпълнение на задълженията на органите на изпълнителната власт да публикуват определени категории информация на своите интернет страници. Оттогава досега екипът на ПДИ прави тези проучвания един път годишно. След приключване на оценката на страниците резултатите се публикуват в сайта на ПДИ – на български⁵ и английски⁶.

---

⁵ <https://data.aip-bg.org/surveys/FQWA23/>

⁶ <https://data.aip-bg.org/en/surveys/FQWA23/>

1. Проучване на активната прозрачност на изпълнителната власт и общините

И през 2021 г. в периода 1 март – 29 април⁷ екип на ПДИ прегледа и оцени 563 интернет страници на 563 административни структури на изпълнителната власт на централно, териториално и местно ниво, публично правни субекти, задължени да предоставят информация и независими органи на власт.

Нивото на прозрачност през 2021 бе оценявано с точки по 99 индикатора за първостепенните разпоредители с бюджет, 115 индикатора за общините, и 90 индикатора за териториалните звена на централните органи на власт.

Екипът трябваше да оценява дали е публикувана информация, според задълженията на институциите по чл. 15 ал.1 и ал.2 и 15а ал.2 и ал.3, а именно:

- Институционална – нормативна уредба, функции, услуги, информационни масиви;
- Организационна структура, контакти;
- Оперативна информация – актове, стратегии, планове, дейности;
- Финансова и друга прозрачност – бюджети и финансови отчети, декларации за конфликт на интереси;
- Наличието и съдържанието на секциите по достъпа до информация.

В рамките на проучването бяха подадени 563 електронни заявления с искане за предоставяне на списъка на задължителните за публикуване категории информация по Закона за достъп до обществена информация (ЗДОИ). Този списък трябва да бъде публикуван в секция „Достъп до информация“ в интернет страниците на органите на власт.

[Резултатите от проучването](#) се визуализират като резултати по индикатори, по институции, статистика на получените отговори на електронните заявления, както и получените решения и информация по заявленията.

Оценката на индикаторите формира рейтинга на активната прозрачност. Визуализация на оценките на институциите е възможна според сферата на управление, според нивото на управление: национално, областно и местно самоуправление. Възможни са различни справки на основата на резултатите от проучването, като едновременно с това се запазва възможността да се проследят резултатите по индикатори за всяка една институция.

Резултатите от оценката на финансовата и бюджетна прозрачност на общините в България се онагледява чрез [Карта на финансовата и бюджетна прозрачност](#).

---

⁷ За пета година беше предвидена и възможността проучваните органи на власт да се запознаят с резултатите си преди публичното им оповестяване и да дадат своите бележки.

Резултатите от годишното проучване очертават проблемите, като дават възможност да се проследят тенденции в практиките на активната прозрачност за няколко години.

Достъпността на индикаторите за оценка и възможността за различни справки в интернет страницата на ПДИ е важен инструмент в застъпничеството за по-прозрачни институции и допринася за подобряване на активната прозрачност на институциите, предоставяйки им модел за работа.

На 11 май 2021, на онлайн пресконференция, Програма Достъп до информация представи резултатите от годишното си проучване чрез оценяване на интернет страниците и подаване на електронни заявления до административните структури в системата на изпълнителната власт.

Анализи на резултатите от проучването бяха публикувани в бр.5 (209) май 2021 г. на бюлетина на ПДИ⁸ и станаха основа за препоръките в годишния ни доклад за състоянието на достъпа до информация в България. В този традиционен доклад (21 доклада след приемането на ЗДОИ през 2000 година) се представят в систематизиран вид резултатите от наблюдението на практиките през изтеклата година, анализират се законодателните промени и съдебната практика по прилагането на ЗДОИ. Докладът съдържа и препоръки към органите на законодателната и изпълнителната власт в България за подобряване на практиките по осигуряване на достъп до обществена информация.⁹

Докладът за състоянието на достъпа през 2020 г.¹⁰ беше представен на онлайн пресконференция 29 юни 2021 г.

2. Проучване на активната прозрачност на административните съдилища в страната

През 2021 г. ПДИ за първи път направи проучване на активната прозрачност на административните съдилища в България. Подготовката на проучването стартира през 2020 г. Беше направен преглед на нормативните задължения за активно публикуване на съдилищата. Чрез координаторите на ПДИ в страната бяха направени структурирани интервюта с председателите на административните съдилища. Обобщените резултати и както и проект за индикаторите, по които ще се оценява активната прозрачност на административните съдилища бяха представени на три фокус групи:

---

⁸ [Информационен бюлетин на ПДИ](#)

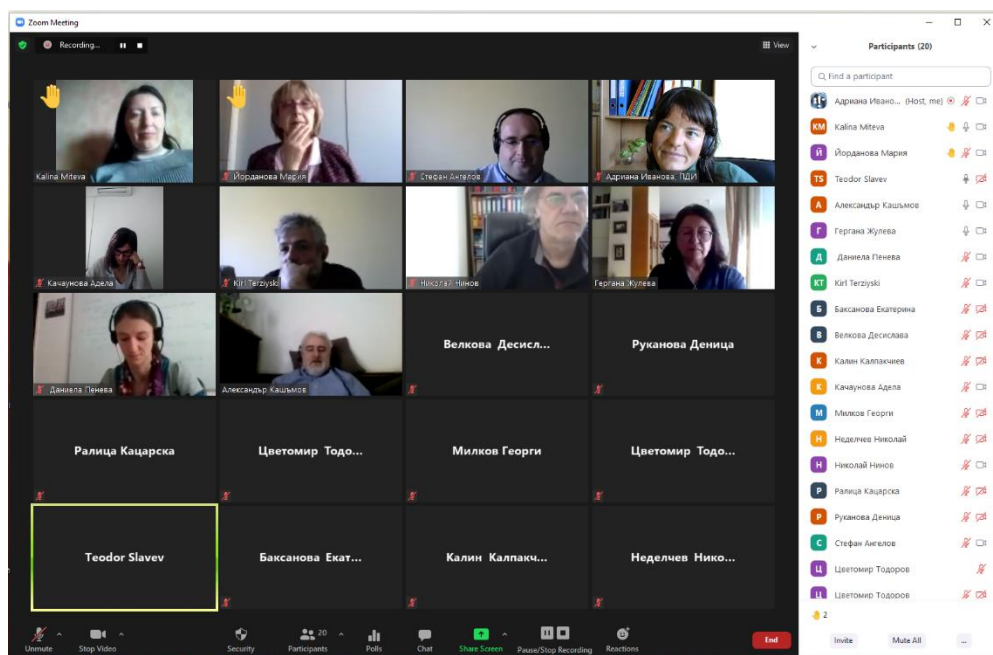
⁹ [Годишни доклади за състоянието на достъпа](#)

¹⁰ [http://store.aip-bg.org/publications/ann_rep_bg/2021/aip_doklad-2020-end CORR.pdf](http://store.aip-bg.org/publications/ann_rep_bg/2021/aip_doklad-2020-end_CORR.pdf)

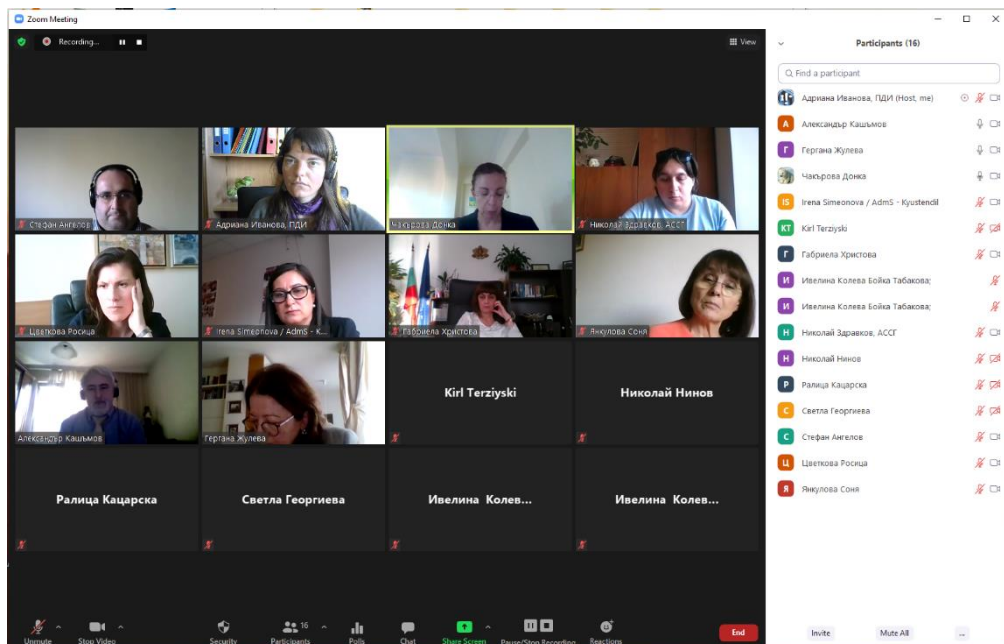
- На 26 февруари 2021 – фокус група с журналисти, отразяващи работата на съдилищата.

- На 2 март 2021 се състоя среща с представители на НПО, които се занимават със съдебната реформа.

- На 4 март 2021 се състоя среща със съдии и представители на административни съдилища от страната.

Предложенията направени в хода на обсъжданията бяха обобщени и помогнаха за изработването на индикаторите за проучването.

В периода 23 юли – 23 август 2021 година правният екип на Програма Достъп до информация прегледа и оцени интернет страниците на 28-те административни съдилища в страната и на Върховния административен съд (ВАС).

Целта на проучването е да се оцени как административните съдилища и ВАС изпълняват задълженията си за активно публикуване на информация в интернет, както и задължения, свързани с прозрачност и отчетност.

Нивото на прозрачност през 2021 бе оценявано с точки по 46 индикатора разделени в три секции:

- Секция А.: Информация, свързана с административно-организационната дейност на съда
- Секция В.: Информация, свързана с правораздавателната дейност на съда
- Секция С.: Бюджетна и финансова прозрачност и интегритет.

След края на прегледа и оценката на интернет страниците на съдилищата, на 13 септември 2021 ПДИ изпрати резултатите на всеки проучен съд за обратна връзка и до 30 септември отрази постъпилите 11 коментара.

Резултатите са достъпни на страницата на ПДИ на български¹¹ и английски¹².

Оценка: Дейността по наблюдение на практиките на достъпа до информация е сред стратегическите дейности на ПДИ. През годините бяха развити методологията и средствата, с които се наблюдава и систематизира практиката по достъпа до информация. ПДИ разви и усъвършенства своята вътрешна информационна система, базирана на Интернет платформа. Модули за наблюдение в нея са „Случаи“, „Съдебни дела“ и „Проучвания“.

ВИС дава възможност за аналитични справки за тенденциите в търсенето на информация от публичните институции.

Особено успешен е продуктът на ПДИ за оценка на активното публикуване на информация от публичните институции. През 2016 година предизвикателството бе да бъде усъвършенствана методологията на оценката като се включат и новите задължения на институциите и едновременно с това да се отчете и новото задължение за публикуване в тридневен срок от създаването на информацията.

През 2017-2021 предизвикателството бе да установим и получим обратна връзка от изследваните институции.

През 2020-2021 беше направена важна стъпка в наблюдението на активната прозрачност на административните съдилища. Това е първо такова проучване. Резултатите от него ще бъдат анализирани и представени като доклад. Много важно е то да бъде повторено и през следващата година.

Модулната система за управление на информацията позволява лесна визуализация на резултатите от проучването на интернет страниците на институциите от изпълнителната власт и на административните съдилища, както на български, така и на английски език. Възможностите за проверяване на резултатите по индикатори, генериране на различни видове рейтинги, сравнителният рейтинг за последните 4 години повишиха интереса на потребителите към секция „Проучвания“ на страницата на ПДИ.

Възможността на представители на институциите да проверят резултатите си по индикатори се оценява високо от институциите. Медийният интерес към

---

¹¹ <https://data.aip-bq.org/surveys/LCAO39/>

¹² <https://data.aip-bq.org/en/surveys/LCAO39/>

Рейтинга на активната прозрачност е изключително голям.

Продукти: Модел на активната прозрачност; състоянието на активното публикуване онлайн по индикатори и по институции към определен момент; рейтинг активната прозрачност на институциите към определен момент, карта на финансовата и бюджетна прозрачност на общините; сравнителен рейтинг на прозрачността на институциите по години; аналитични доклади за състоянието на достъпа, отразяващ състоянието на активното публикуване, законодателството, проблеми на търсенето на информация, съдебната практика по ЗДОИ и придружен с препоръки към законодателната, изпълнителната власт и съдебната власт.

Правна помощ

Обща характеристика

През 2021 г. предоставянето на правна помощ продължи да е сред приоритетните дейности за ПДИ. В някои от постъпилите случаи ПДИ оказва правна помощ още на първоначалния етап от търсенето на информация, когато правният екип даде съвет и/или подготви заявление за достъп до информация. В друга категория случаи помощ бе оказана след отказ за предоставяне на информация. Съществена част от правната помощ е и изготвянето на жалби до съда и представителство по дела на заявители, обърнали се за съдействие към организацията.

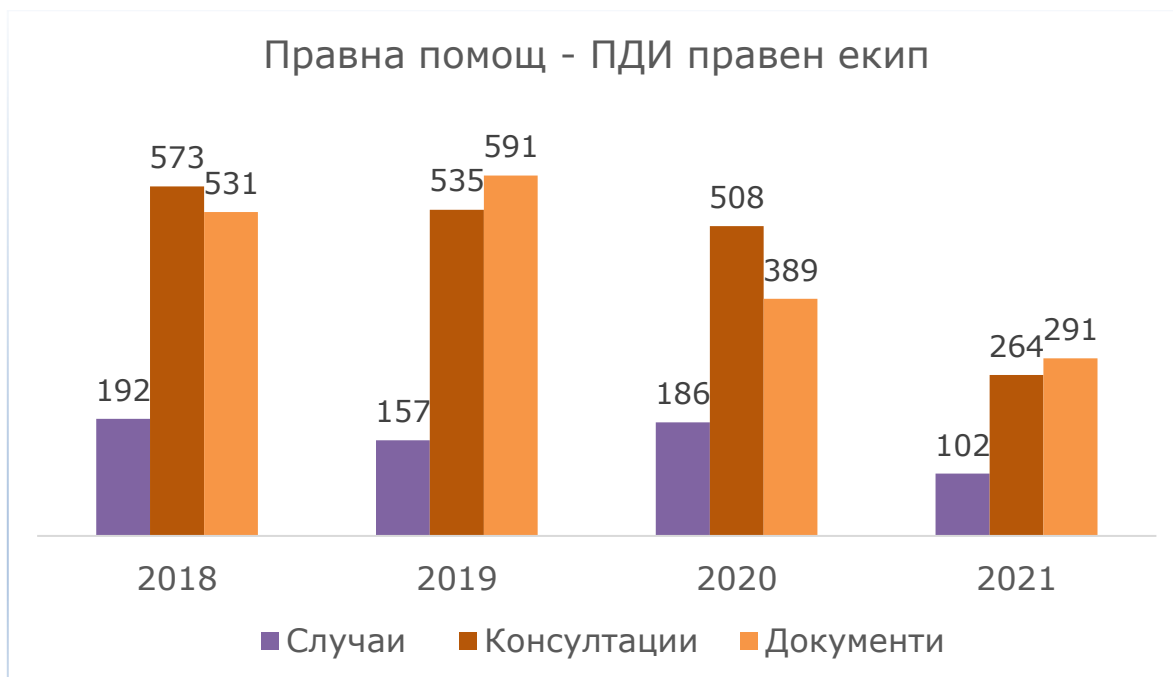
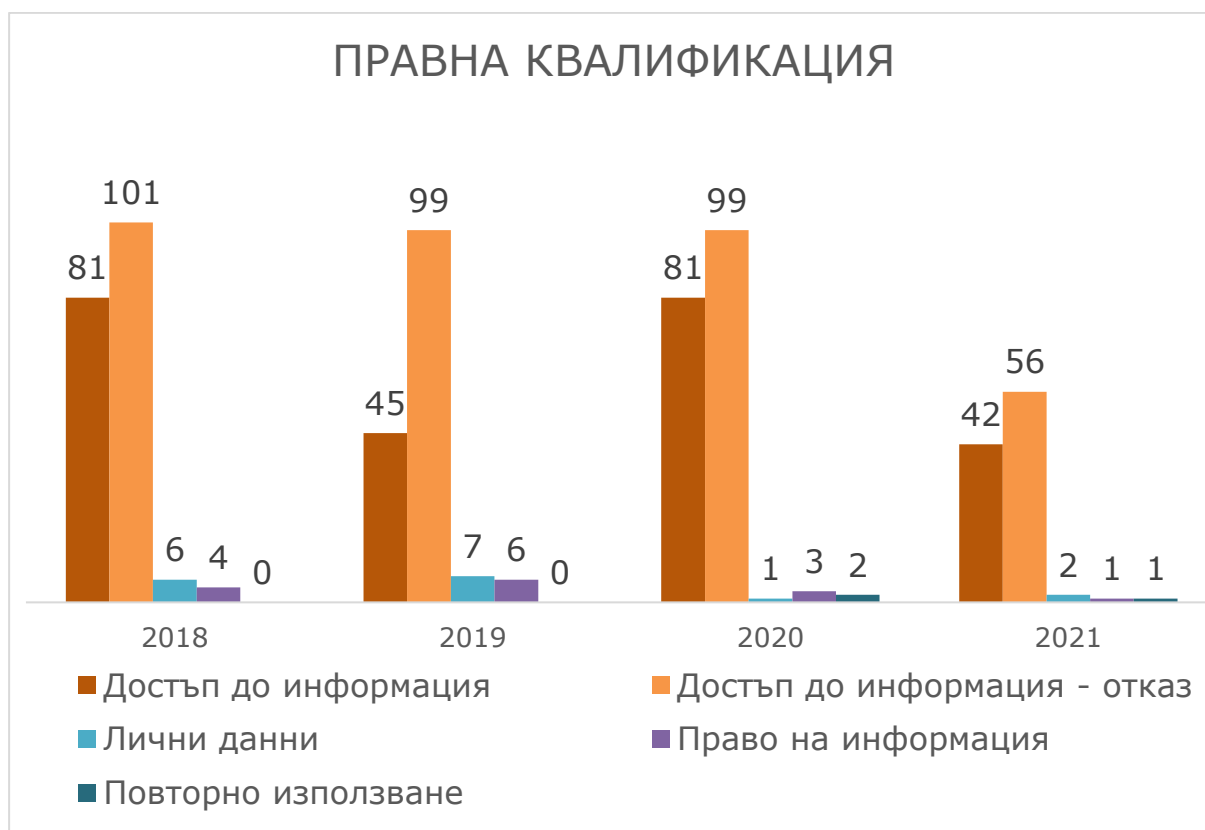
Постъпили случаи

Случаите, в които е предоставена правна помощ в периода януари – декември 2021 са 102. Търсещите информация са ни потърсили в офиса (по изключение) и по правило по e-mail или телефон.

В зависимост от характера и правната им квалификация, обособяваме случаите в две основни групи:

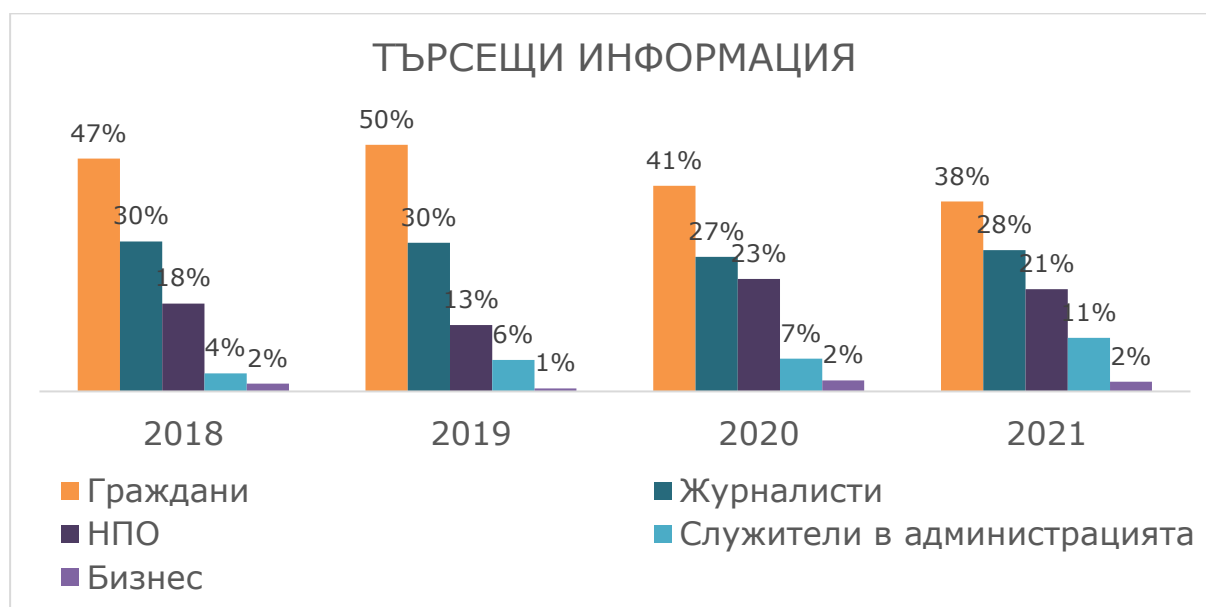
- преобладаващата част отразяват практики по неспазване на задълженията на институциите по ЗДОИ – 92;

- случаи, свързани с нарушения на правото да се търси, получава и разпространява информация – 10.

Кой най-често търси информация

Най-често към ПДИ за правна помощ се обръщат граждани, журналисти и неправителствени организации. И през 2021 г. най-много консултации са предоставени на граждани - **36** случая. На второ място са журналисти от централни и местни медии и координатори на ПДИ – **29** случая. От неправителствени организации са постъпили **21** случая. В **6** случая екипът ни е бил потърсен за консултация от служители в администрацията, в **5** от общински съветници, в **2** от представители на бизнеса и др.

От кои институции се търси информация

Най-голям е броят на случаите, в които търсещите информация се обръщат към институциите на местната власт /кметове и общински съвети/ - **26**, централни органи на изпълнителната власт – **22** и държавни институции, създадени със закон – **20**.

По-рядко консултациите са свързани с търсене на информация от териториалните органи на изпълнителната власт – **4**, публичноправни субекти и организации – **7** случая, от органите на съдебната власт – **10** и др.

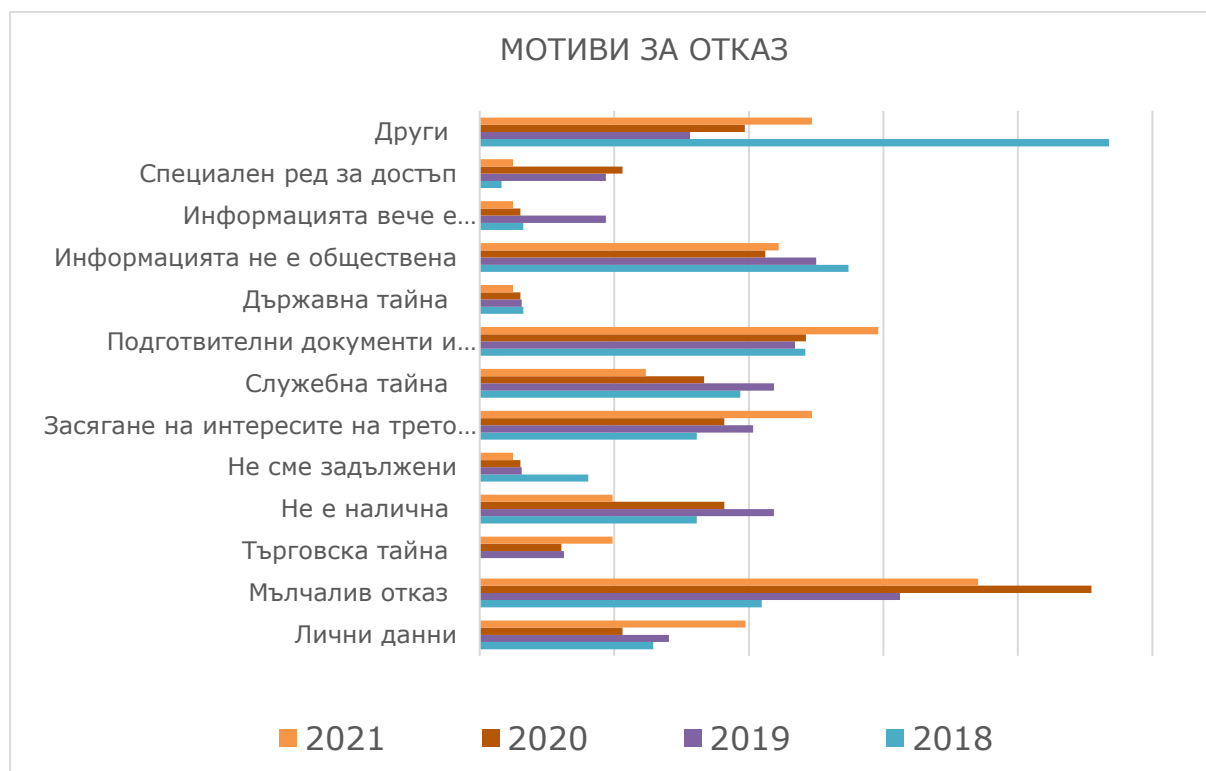
В базата данни на ПДИ са регистрирани **2** случая на предоставена правна помощ без да е въведен ответник – това са случаи, в които екипът ни е бил потърсен за обща консултация по закона или е бил поставен въпрос как се развива едно съдебно дело, в какви срокове и др.

Най-чести основания за отказ

През 2021 г. отново преобладават мълчаливите откази – **15** случая. На второ място са отказите с мотив, че информацията има подготвителен характер и няма самостоятелно значение - **11**. На трето място са отказите, в които се твърди, че исканата информация засяга интересите на трето лице - **10**. Почти толкова са и отказите с мотив лични данни – **8**. На следващо място са отказите,

в които се твърди, че исканата информация не е обществена – **9**. В **5** случая мотивът за отказ е бил служебна тайна, в **4** търговска тайна и др.

Характерни особености

Запазва се тенденцията към намаляване на консултираните случаи – за 2021 те са **102**. За сравнение **186** за 2020 (**157** за 2019, **192** за 2018, **215** за 2017).

Остава висок броят на консултациите по постъпилите случаи – за 2021 те са **264**. За сравнение за 2020 те са **457**, за 2019 са **535**, за 2018 са **573**, докато през 2017 бяха **525**.

И през 2021 е засилен интересът към търсене на информация от органите на местното самоуправление и централните органи на изпълнителната власт.

През изтеклата година се запазва тенденцията за относително висок брой на мълчаливите откази.

Друга очевидна тенденция е, че за разлика от предходни години, когато спадът на общия брой случаи не се отразяваше особено на количеството предоставени консултации от екипа на ПДИ, то през тази година броя консултации е намалял почти наполовина. Обстоятелство, което може да се обясни с пандемията от COVID-19 и затрудненият достъп до институции и офиси на място.

Интересно също така е, че клиентите търсят нашата правна помощ все по-често, след като вече са подали заявление и са получили отговор по него. Това означава, че заявителите са станали по-опитни и по-уверени в искането на обществена информация, както и че търсят нашата помощ в по-напреднала фаза на административното производство и с оглед оспорване пред съда. По този начин и средната сложност на случаите се повишава.

Области на търсене на информация

През годината екипът ни предостави правна помощ по случаи, свързани с разкриване на информация в различни сфери от обществения живот, като най-често информацията е търсена в следните области.

- Градоустройство и пътна инфраструктура
- Проверки и контролна дейност
- Разходване на публични средства
- Управление и разпореждане с държавно и общинско имущество
- Околна среда
- Прозрачна и отчетна администрация
- Процес на вземане на решения
- Дейност на публичноправни субекти/ организации
- Съдебна система

Съдебни дела

Статистика

През 2021 г. правният екип на ПДИ продължи да оказва правна помощ на граждани, неправителствени организации (НПО) и журналисти, подкрепяйки обжалването в съда на случаите на отказ на достъп до информация.

През 2021 г. правният екип на ПДИ е подготвил общо **59** жалби и писмени защиты в помощ на търсещите информация (**21** – по случаи на граждани, **14** – на НПО, **21** – на журналисти, **2** – на политическа партия и **1** – на фирма).

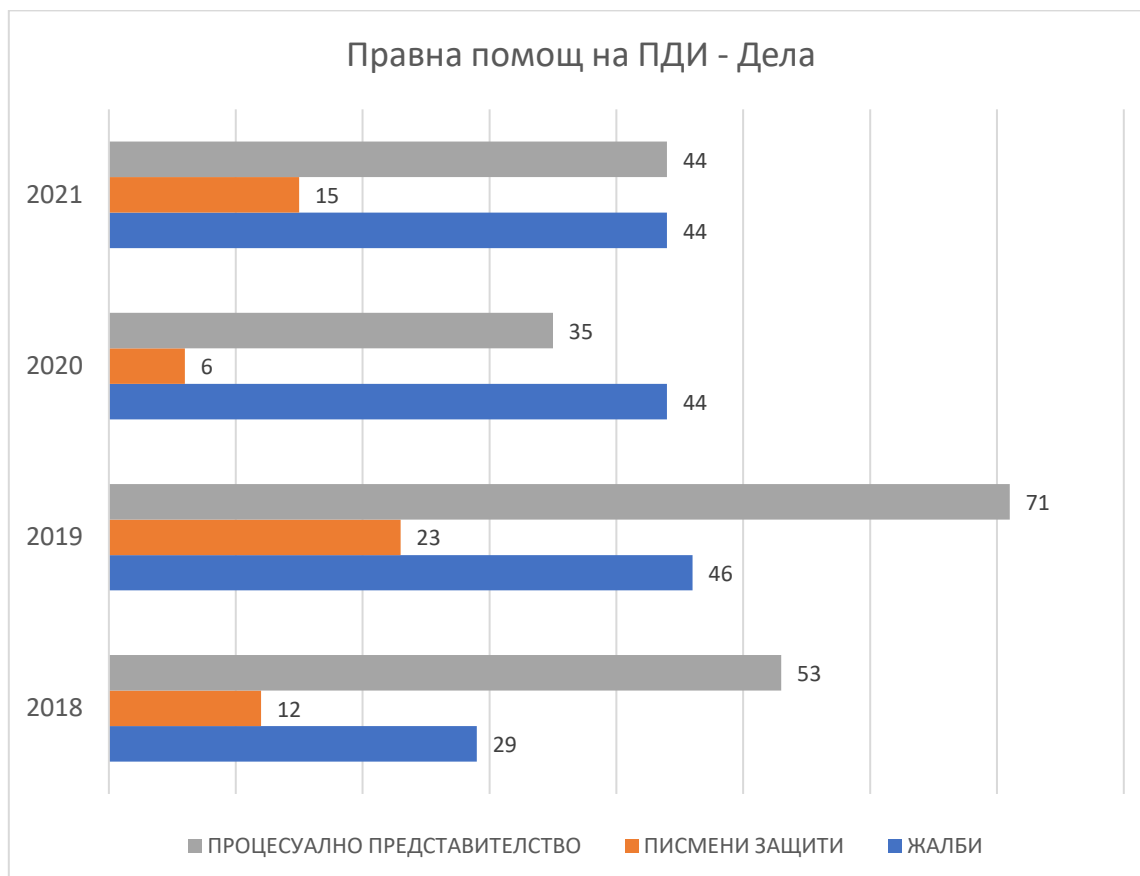
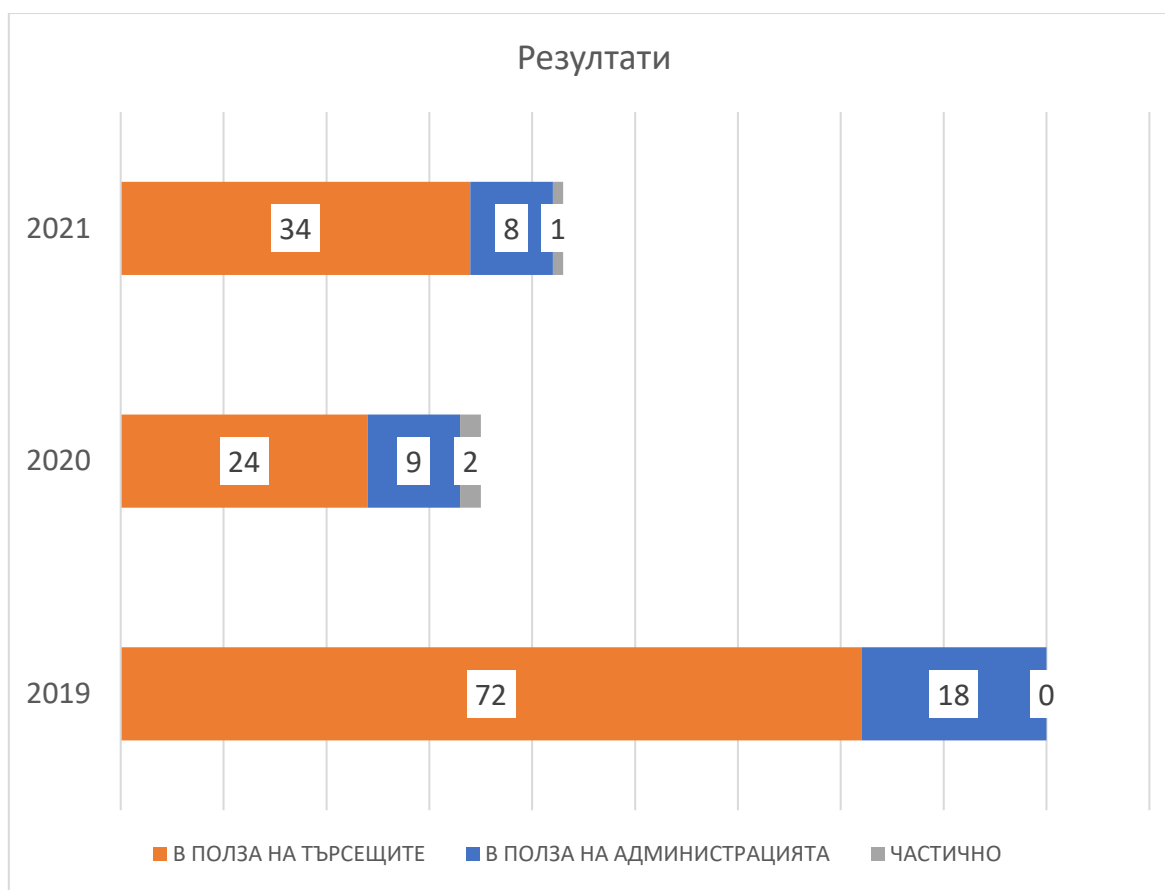
През 2021 г. правният екип на ПДИ е изготвил общо **44** жалби. Първоинстанционни жалби – **40** (Административен съд София-град – **31** и Административни съдилища в страната – **9**) и частни жалби – **4**.

От изготвените **40** първоинстанционни жалби – **28** са срещу изричен отказ да се предостави достъп до информация и **12** срещу мълчалив отказ.

През 2021 г. в **44** случая от страна на ПДИ е осигурено процесуално представителство по съдебни дела срещу отказ да се предостави информация. В този период правният екип на ПДИ е изготвил **15** писмени защиты по дела, водени с подкрепата на организацията.

В периода са постановени **43** съдебни акта (**38** решения и **5** определения) по дела, водени с подкрепата на ПДИ (Върховен административен съд – **2**, Административен съд – София град – **33** и Административни съдилища в страната – **8**).

В **34** случая съдът се е произнесъл в полза на търсещите информация и в **8** случая в полза на администрацията. В **1** случай съдът се е произнесъл частично в полза на търсещия информация и частично в полза на администрацията.

По-значими дела

Сред по-значимите дела през годината бяха тези на Българския институт за правни инициативи (БИПИ) срещу няколко болници за това как се разходват държавните средства отпуснати за борба с COVID-19.

Делата на Спас Спасов (в. „Дневник“) срещу Държавно предприятие „Пристанищна инфраструктура“ (ДППИ) и „Транспортно строителство и възстановяване“ ЕАД („ТСВ“ ЕАД) за разходването на близо 400 млн. лв. държавни средства за удълбочаване на каналите на Пристанище „Варна“.

Делата на Таня Петрова (в. „Сега“) и Мила Чернева (в. „Капитал“) срещу „Автомагистрала“ ЕАД за договорите и изплатените суми за изграждане на Автомагистрала „Хемус“.

Делото на Мила Чернева (в. „Капитал“) срещу Държавната консолидационна компания (ДКК) за договорите с „Монтажи“ ЕАД за ремонт на язовири.

Делото на Красен Николов (Mediapool) срещу Министерство на правосъдието (МП) за списък на лицата, получили българско гражданство по заслуги.

Делото на Доротея Дачкова (в. „Сега“) срещу ВКП за списъка на делата, които прокуратурата е изпратила или ще изпрати до Европейската прокуратура.

Следва представяне на всички съдебни актове, постановени по дела, водени с подкрепата на ПДИ през 2021 г. Делата са систематизирани според вида на търсената информация, която е отбелязана в скоби и са подредени в хронологичен ред по датата на съдебния акт.

Процес на вземане на решения

„Аванпост“ ЕООД с/у Национален фонд „Култура“

Решение¹³ на АССГ от 17 юни – отменя отказа и връща за ново произнасяне с указания (информация за конкурса, подадените проекти по „Едногодишна програма за подкрепа на частни професионални организации в областта на изкуствата“, оценките и мотивите на експертната комисия, и приетите за финансиране проекти на редовно и извънредно заседание на Управителния съвет на НФК през 2020). Решението е окончателно.

---

¹³ Решение № 4006/17.06.2021 г. на АССГ, Второ отделение, 50 състав по а.д. № 653/2021 г., съдия Весела Николова

Красен Николов (Mediapool) с/у МП

Решение¹⁴ на АССГ от 19 октомври – отменя отказа и задължава да предостави (списък на лицата, които са получили българско гражданство за особени заслуги от 2005 година досега, както и информация за техните особени заслуги към България). Решението е окончателно.

Градска среда, градоустройство и пътна инфраструктура

Божидар Божанов (София) с/у АПИ

Решение¹⁵ на АССГ от 18 януари – отменя отказа и връща за ново произнасяне с указания по тълкуване и прилагане на закона (информация за преминалите автомобили за периода март-април 2019 и март-април 2020 през камерите за автоматично преброяване на изходите на София). Решението е окончателно.

Радослав Чалев (София) срещу гл. секретар на ДНСК

Решение¹⁶ на АССГ от 23 януари – отменя отказа и връща за ново изрично произнасяне с указания по тълкуване и прилагане на закона (информация за дейността на ДНСК по контрола върху строителството на строежите от първа, втора и трета категория за периода от 01.01.2020 до 30.06.2020). Решението е окончателно.

Марта Георгиева (София) с/у СО

Решение¹⁷ на АССГ от 26 април – отменя отказа и връща за ново произнасяне с указания (издадени разрешения за строеж в м. „Поляните“, с. Синеморец). Решението е окончателно.

---

¹⁴ Решение № 5904/19.10.2021 г. на АССГ, Второ отделение, 53 състав по а.д. № 3935/2021 г., съдия Стефан Станчев

¹⁵ Решение № 300/18.01.2021 г. на АССГ, Второ отделение, 39 състав по а.д. № 4442/2020 г., съдия Миглена Николова

¹⁶ Решение № 1126/23.02.2021 г. на АССГ, Второ отделение, 38 състав по а.д. № 10790/2020 г., съдия Татяна Жилова

¹⁷ Решение № 2795/26.04.2021 г. на АССГ, Второ отделение, 28 състав по а.д. № 11501/2020 г., съдия Антони Йорданов

Драгомир Гелев (София) с/у АПИ

Решение¹⁸ на АССГ от 16 юни – отменя отказа и връща за ново произнасяне с указания по тълкуване и прилагане на закона (информация за състоянието и поддръжката на мост над река Владайска, в участъка между Княжево и Владая). Решението е окончателно.

Наталия Димитрова (Благоевград) с/у кмет на Благоевград

Решение¹⁹ на Административен съд-Благоевград от 25 октомври - отменя частичния отказ и връща за ново произнасяне с указания по тълкуване и прилагане на закона (информация за сформирана комисия с представители на общината, ОбС и външни експерти, която трябва да изготви списък на всички спорни имоти, които към момента се ползват като зелени площи, паркове, алеи, паркинги и т.н., по ОУП са с предназначение за строителство, но към момента нямат одобрени ПУП-ове). Решението е окончателно.

Сдружение „За земята – достъп до правосъдие“ с/у СО

Решение²⁰ на АССГ от 27 октомври – отменя отказа и връща за ново произнасяне (информация за трафика на столични кръстовища). Решението е окончателно.

Проверки и контролна дейност*Политическа партия „Да България“ с/у МФ*

Решение²¹ на АССГ от 7 януари – отхвърля жалбата (констатациите от ревизионния акт, съставен от НАП на „ЛУКОЙЛ Нефтохим Бургас“ АД през юни 2017). Решението е окончателно.

---

¹⁸ Решение № 3952/16.06.2021 г. на АССГ, Второ отделение, 53 състав по а.д. № 2681/2021 г., съдия Миглена Николова

¹⁹ Решение № 1813/25.10.2021 г. на Административен съд – Благоевград по а.д. № 620/2021 г., съдия Димитър Думбанов

²⁰ Решение № 6113/27.10.2021 г. на АССГ, Второ отделение, 29 състав по а.д. № 5763/2021 г., съдия Полина Величкова

²¹ Решение № 91/07.01.2021 г. на АССГ, Второ отделение, 27 състав по а.д. № 3142/2020 г., съдия Цветанка Паунова

КАЖИ с/у БАБХ

Решение²² на АССГ от 26 март – отменя отказа и връща за ново произнасяне по т. 1 и 2 от заявлението с указания (информация за проведените проверки и резултати от лабораторни изследвания за разпространението на COVID-19 и вируса SARS-CoV-2 във фермите за норки). Решението е окончателно.

Красен Николов (Mediapool) с/у НАП

Решение²³ на АССГ от 26 април – отменя мълчаливия отказ и връща с указания за изрично произнасяне по заявлението и предоставяне на достъп (информация за несъбраните публични вземания на съдебната власт, на МВР, и от ДДС). Решението е окончателно.

Росен Босев (в. „Капитал“) с/у СДВР

Решение²⁴ на АССГ от 27 май – отменя мълчаливия отказ и връща за изрично произнасяне (информация за задържаните лица по време на протестите на 2-3 септември 2020). Решението е окончателно.

Мила Чернева (в. „Капитал“) с/у ДНСК

Решение²⁵ на АССГ от 2 юли – отменя отказа и задължава да предостави (заповеди за спиране на строежа „Алепу Вилидж“ и наложени санкции). Решението е окончателно.

КАЖИ с/у БАБХ 2

Решение²⁶ на АССГ от 15 октомври – отменя отказа и връща за ново произнасяне с указания по тълкуване и прилагане на закона (копия без заличавания от протоколи от проверки и резултати от лабораторни изследвания за

---

²² Решение № 1969/26.03.2021 г. на АССГ, Второ отделение, 23 състав по а.д. № 1152/2021 г., съдия Антоанета Аргирова

²³ Решение № 2784/26.04.2021 г. на АССГ, Второ отделение, 27 състав по а.д. № 1039/2021 г., съдия Цветанка Паунова

²⁴ Решение № 3451/27.05.2021 г. на АССГ, Второ отделение, 52 състав по а.д. № 11518/2020 г., съдия Силвия Димитрова

²⁵ Решение № 4377/02.07.2021 г. на АССГ, Второ отделение, 22 състав по а.д. № 9942/2020 г., съдия Десислава Корнезова

²⁶ Решение № 5814/15.10.2021 г. на АССГ, Второ отделение, 52 състав по а.д. № 4416/2021 г., съдия Силвия Димитрова

разпространението на COVID-19 и вируса SARS-CoV-2 във фермите за норки). Решението е окончателно.

Разходване на публични средства

Спас Спасов (в. „Дневник“) с/у Държавно предприятие „Пристанищна инфраструктура“

Определение²⁷ на АС-Варна от 1 март – оставя жалбата без разглеждане и прекратява делото, защото жалбата била изпратена не на адреса на ДППИ в София, а на клона в Русе (копие от споразумението и проекта за удълбочаване на каналите на Пристанище Варна). Частна жалба от нас.

Определение²⁸ на ВАС от 26 април – отменя определението на АС Варна за оставяне на жалбата без разглеждане и прекратяване на делото, и го връща за продължаване (пълно копие от споразумението между ДППИ и ТСВ за удълбочаване каналите на Пристанище Варна). Определението е окончателно.

Решение²⁹ на АС – Варна от 13 юли – отменя мълчаливия отказ връща за изрично произнасяне по заявлението (сключеното споразумение между ДППИ и „ТСВ“ ЕАД за удълбочаване на Канал 1 и Канал 2 на Пристанище Варна и инвестиционния проект за удълбочаването им). Решението е окончателно.

Таня Петрова (в. „Сега“) с/у „Автомагистрали“ ЕАД

Решение³⁰ на АССГ от 11 май – отменя частичния отказ и връща за ново произнасяне с указания (договори и плащания за изграждане на Автомагистрала „Хемус“). Решението е окончателно.

---

²⁷ Определение № 508/01.03.2021 г. на Административен съд – Варна, XXXIV състав по а.д. № 2841/2020 г., съдия Елена Янакиева

²⁸ Определение № 5312/26.04.2021 г. на ВАС, Пето отделение по а.д. № 4286/2021 г., съдия-докладчик Донка Чакърва

²⁹ Решение № 982/13.07.2021 г. на Административен съд – Варна, XXXIV състав по а.д. № 2842/2020 г., съдия Елена Янакиева

³⁰ Решение № 3032/11.05.2021 г. на АССГ, Второ отделение, 39 състав по а.д. № 1014/2021 г., съдия Миглена Николова

Спас Спасов (в. „Дневник“) с/у „ТСВ“ ЕАД

Решение³¹ на АС - Варна от 18 май – отменя отказа и връща за ново произнасяне с указания (договорите с подизпълнители за удълбочаване на каналите на Пристанище Варна). Решението е окончателно.

Мила Чернева (в. „Капитал“) с/у „Автомагистрали“ ЕАД

Решение³² на АССГ от 16 юни – отменя мълчаливия отказ и връща за изрично произнасяне (информация за фирмите-подизпълнители, сключените договори с тях и изплатените суми за изграждане на Автомагистрала „Хемус“). Решението е окончателно.

Мила Чернева (в. „Капитал“) с/у ДКК 2

Решение³³ на АССГ от 11 август – отменя отказа и връща за ново произнасяне с указания (копия от всички договори за ремонт на язовири, сключени между ДКК и „Монтажи“ ЕАД). Решението е окончателно.

Спас Спасов (в. „Дневник“) с/у ТСВ „ЕАД“ 2

Решение³⁴ на АС-Варна от 1 октомври – отменя отказа по т. 2 от заявлението (копия от документите, съставени във връзка с избора на процедура по възлагане на проектирането и удълбочаването на каналите на Пристанище Варна) и т. 3 от заявлението (копия от договорите, сключени във връзка със споразумението между ДППИ и „ТСВ“ ЕАД) и го потвърждава по т. 1 от заявлението (справка за договорите, сключени във връзка със споразумението между ДППИ и „ТСВ“ ЕАД, която включва номер на договор, дата на сключване, страни по договора, предмет на договора, стойност на договора, срок на договора). Решението е окончателно.

---

³¹ Решение № от 18.05.2021 г. на Административен съд – Варна, XXI състав по а.д. № 2719/2020 г., съдия Стоян Колев

³² Решение № 3963/16.06.2021 г. на АССГ, Второ отделение, 37 състав по а.д. № 3343/2021 г., съдия Адриан Янев

³³ Решение № 5156/11.08.2021 г. на АССГ, Второ отделение, 35 състав по а.д. №10881/2020 г., съдия Миглена Недева

³⁴ Решение № 1214/01.10.2021 г. на Административен съд – Варна, VII състав по а.д. № 1336/2021 г., съдия Йордан Димов

Управление и разпореждане с държавно и общинско имущество*Политическа партия „Да, България“ с/у МФ*

Определение³⁵ на АССГ от 5 януари – оставя жалбата без разглеждане и прекратява производството по делото (предметът на арбитражното дело, заведено от ЧЕЗ срещу България за продажбата на ТЕЦ-Варна пред Международния център за разрешаване на инвестиционни спорове във Вашингтон, САЩ). Частна жалба от нас.

Определение³⁶ на ВАС от 15 март – отменя определението на АССГ за оставяне жалбата без разглеждане и прекратяване производството по делото и връща делото на АССГ за продължаване на съдопроизводствените действия по него (предметът на арбитражното дело, заведено от ЧЕЗ срещу България за продажбата на ТЕЦ-Варна пред Международния център за разрешаване на инвестиционни спорове във Вашингтон, САЩ). Определението е окончателно.

Решение³⁷ на АССГ от 27 април – отменя отказа и връща за ново произнасяне с указания (информация за предмета на арбитражното дело, заведено от ЧЕЗ срещу България за продажбата на ТЕЦ-Варна пред Международния център за разрешаване на инвестиционни спорове във Вашингтон, САЩ). Решението е окончателно.

Мила Чернева (в. „Капитал“) с/у НСО

Решение³⁸ на АССГ от 21 април – отменя отказа и връща за ново произнасяне по заявлението с указания по тълкуването и прилагането на закона (информация автомобилите на НСО, ползвани безвъзмездно от трети лица). Решението е окончателно.

---

³⁵ Определение № 66/05.01.2020 г. на АССГ, Второ отделение, 41 състав по а.д. № 11635/2020 г., съдия Луиза Христова

³⁶ Определение № 3365/15.03.2021 г. на ВАС, Пето отделение по а.д. № 2610/2021 г., съдия-докладчик Тинка Косева

³⁷ Решение № 2819/27.04.2021 г. на АССГ, Второ отделение, 41 състав по а.д. № 11635/2020 г., съдия Луиза Христова

³⁸ Решение № 2687/21.04.2021 г. на АССГ, Второ отделение, 39 състав по а.д. № 2002/2020 г., съдия Миглена Николова

Емилия Димитрова (координатор на ПДИ) с/у Областна управа – Габрово

Решение³⁹ на Административен съд-Габрово от 27 септември – оставя жалбата без уважение (имената на страните по договорите за продажба и наем на държавни имоти). Решението е окончателно.

Околна среда

Фондация „Четири лапи“ срещу БАБХ

Решение⁴⁰ на АССГ от 22 февруари – отменя отказа и връща за ново изрично произнасяне с указания по тълкуване и прилагане на закона (информация относно регистрираните в системата TRACES през 2018 продължителни превози на живи селскостопански животни). Решението е окончателно.

Радмила Ковачева (Исперих) с/у МОСВ

Решение⁴¹ на АС Разград от 15 март – отменя отказа и връща за ново произнасяне с указания за предоставяне (копия от сертификатите, издадени по ЗБР за делфините в Делфинариума във Варна). Решението е окончателно.

Петър Кърджилев с/у Министерство на енергетиката

Решение⁴² на АССГ от 13 декември – отхвърля жалбата и осъжда жалбоподателя да заплати разноски на АЯР⁴³ (копие от доклад на МЕ от началото на 2021, разгледан на заседание на МС на 20 януари 2021, относно Предприетите действия и резултатите от направеното проучване на възможностите за изграждане на нова ядрена мощност в АЕЦ „Козлодуй“). Решението е окончателно.

---

³⁹ Решение № 125/27.09.2021 г. на Административен съд – Габрово по а.д. № 220/2021 г., съдия Е. Кирова-Тодорова

⁴⁰ Решение № 1076/22.02.2021 г. на АССГ, Второ отделение, 39 състав по а.д. № 1933/2020 г., съдия Миглена Николова

⁴¹ Решение № 26/15.03.2021 г. на Административен съд – Разград по а.д. № 23/2021 г., съдия Светла Робева

⁴² Решение № 7535/123.12.2021 г. на АССГ, Второ отделение, 33 състав по а.д. № 2633/2021 г., съдия Галин Несторов

⁴³ Най-вероятно фактическа грешка – жалбата е срещу отказ на МЕ, а АЯР не е страна по делото.

Прозрачност и отчетност на администрацията

Боряна Котенко (Варна) с/у АСП

Решение⁴⁴ на АС - Варна от 19 май – отменя отказа и връща за ново произнасяне с указания по тълкуване и прилагане на закона (информация, свързана с издаден от директора на АСП документ на 9.12.2020 г., който съдържа указания за прилагането на ЗСП и ППЗСП). Решението е окончателно.

Николай Неделчев (София) с/у Държавен фонд „Земеделие“

Решение⁴⁵ на АССГ от 30 юни – отменя отказа и задължава да предостави (информация за всички дела относно измами с т.нар. „къщи за тъщи“ и материалния интерес по всяко дело). Решението е окончателно.

Дейност на публичноправни субекти/ организации

Марта Георгиева (София) с/у СО

Решение⁴⁶ на АССГ от 25 януари – отхвърля жалбата (информация за броя и големината на помещения и броя на кучета в тях в приюта "Горни Богров"). Решението е окончателно.

Марта Георгиева (София) с/у СО 2

Решение⁴⁷ на АССГ от 20 април – отменя мълчаливият отказ и връща заявлението на СО за изрично произнасяне (информация за дейността на ОП „Екоравновесие“). Решението е окончателно.

---

⁴⁴ Решение № от 19.05.2021 г. на Административен съд – Варна, XXII състав по а.д. № 724/2021 г., съдия Янка Ганчева

⁴⁵ Решение № 4268/30.06.2021 г. на АССГ, Второ отделение, 41 състав по а.д. № 3849/2021 г., съдия Луиза Христова

⁴⁶ Решение № 406/25.01.2021 г. на АССГ, Второ отделение, 68 състав по а.д. № 8501/2021 г., съдия Вяра Русева

⁴⁷ Решение № 2663/20.04.2021 г. на АССГ, Второ отделение, 56 състав по а.д. № 11174/2020 г., съдия Мария Ситнилка

Политическа партия „Да, България“ срещу КЕВР

Решение⁴⁸ на АССГ от 25 май – отменя мълчаливия отказ и връща за изрично произнасяне (бизнес-плана на ТЕЦ „Варна“). Решението е окончателно.

БИПИ с/у МБАЛ Пазарджик

Решение⁴⁹ на АССГ от 7 юни – отхвърля жалбата и осъжда БИПИ на разноси (информация за дейността на болницата, свързана с епидемията от COVID-19 и информация за получените и разходвани бюджетни средства за борба с болестта). Частна жалба от нас относно разноските.

БИПИ с/у МБАЛ „Пирогов“

Решение⁵⁰ на АССГ от 23 юли – отменя мълчаливия отказ и връща преписката за изрично произнасяне по заявлението (информация за дейността на лечебното заведение и финансирането му с публични средства във връзка с овладяване на пандемията от COVID-19). Решението е окончателно.

Дейност на съдебната власт*Доротея Дачкова (в. „Сега“) с/у ВКП 1*

Решение⁵¹ на АССГ от 1 април – отхвърля жалбата (правен анализ, свързан с предложения на ВКП за промени в НПК). Решението е окончателно.

Доротея Дачкова (в. „Сега“) с/у ВКП 2

Решение⁵² на АССГ от 4 май – отменя мълчаливия отказ и връща с указания за изрично произнасяне по заявлението (информация за броя участници и

---

⁴⁸ Решение № 3373/25.05.2021 г. на АССГ, Второ отделение, 31 състав по а.д. № 11360/2020 г., съдия Веселина Женаварова

⁴⁹ Решение № 3673/07.06.2021 г. на АССГ, Второ отделение, 28 състав по а.д. № 2557/2021 г., съдия Антони Йорданов

⁵⁰ Решение № 4948/23.07.2021 г. на АССГ, Второ отделение, 27 състав по а.д. 5238/2021 г., съдия Цветанка Паунова

⁵¹ Решение № 2157/01.04.2021 г. на АССГ, Второ отделение, 59 състав по а.д. № 76/2021 г., съдия Зорница Дойчинова

⁵² Решение № 2905/04.05.2021 г. на АССГ, Второ отделение, 39 състав по а.д. № 10247/2020 г., съдия Миглена Николова

направените разходи за Националното съвещание на прокуратурата, проведено в резиденция „Бояна“ на 24 август 2020). Решението е окончателно.

Съюз на съдиите в България с/у Висшия съдебен съвет

Решение⁵³ на АССГ от 30 юни – обявява отказа за нищожен и връща за ново произнасяне (информация за изплатените възнаграждения на членове на ВСС по Проект „Създаване на модел за оптимизация на съдебната карта на българските съдилища и прокуратури и разработване на единна информационна система за съдилищата“). Решението е окончателно.

Николай Неделчев (София) с/у ИВСС

Решение⁵⁴ на АССГ от 19 юли – отменя отказа и връща за ново произнасяне с указания (преписките по проверките срещу Лозан Панов). Решението е окончателно.

Доротея Дачкова (в. „Сега“) с/у ВКПЗ

Решение⁵⁵ на АССГ от 22 ноември – отменя отказа и връща за ново произнасяне с указания (списъка на делата, които прокуратурата е изпратила или ще изпрати до Европейската прокуратура). Решението е окончателно.

Ангел Стоянов (София) с/у ВСС

Определение⁵⁶ на АССГ от 13 декември – оставя жалбата без разглеждане и прекратява делото, а осъжда⁵⁷ ВСС да заплати на жалбоподателя разноски (информация за внедряването на Единната информационна система на съдилищата /ЕИСС/ в България). Определението подлежи на обжалване пред ВАС.

---

⁵³ Решение № 4285/30.06.2021 г. на АССГ, Второ отделение, 39 състав по а.д. № 12090/202 г., съдия Миглена Николова

⁵⁴ Решение № 4822/19.07.2021 г. на АССГ, Второ отделение, 38 състав по а.д. № 1141/2021 г., съдия Татяна Жилова

⁵⁵ Решение № 6882/22.11.2021 г. на АССГ, Второ отделение, 53 състав по а.д. № 6326/2021 г., съдия Стефан Станчев

⁵⁶ Определение № 9902/13.12.2021 г. на АССГ, Второ отделение, 33 състав по а.д. № 4745/2021 г., съдия Галин Несторов

⁵⁷ Най-вероятно фактическа грешка – след като жалбата е отхвърлена, то жалбоподателя би следвало да заплати разноски.

Кампании, обучения и подкрепа на инициативи за прозрачност и отчетност

Кампания за събиране на номинации и отбелязване с церемония на Международния ден на правото да знам – 28 септември

Решението 28 септември да се отбелязва като Международен ден на правото да знам бе взето на международна конференция за свобода на информацията през 2002 в София. Това е и датата, на която бе създадена Международната мрежа на застъпниците за свобода на информацията (FOIANet). ПДИ е съосновател и активен член на мрежата. През 2015 година 28 септември бе припознат от ЮНЕСКО като Международен ден на всеобщия достъп до информация, а през 2019 г. от Организацията на обединените нации.

През 2021 г. кампанията за събиране на номинации за отличаване на шампионите в областта на достъпа до информация от журналисти, институции, граждани, НПО стартира през юли. Постъпиха 33 номинации, които бяха разгледани на две заседания на журито. Номинациите бяха представени на 19-та поред церемония [Международния ден на правото да знам](#) и бяха връчени наградите за принос в областта на свободата на информация. Церемонията се проведе онлайн. Участваха близо 80 представители на държавната администрация, неправителствени организации, журналисти, юристи, партньори, колеги и приятели на ПДИ от цяла България. Интервюта с наградените, споделящи своите казуси и битки за достъп до информация, бяха публикувани в [информационния бюлетин на ПДИ](#), брой 9 (213), септември 2021 и брой 11 (215), ноември 2021, както и в секцията „[Наградени](#)“ на специалния сайт за наградите за Деня на правото да знам.

Обучителни програми и обсъждания

През 2021 година екипът на Програма Достъп до информация е участвал в **40** събития.

От тях **21** са организирани и проведени от Програма Достъп до информация, а **19** от партньорски организации.

СЪБИТИЯ, ОРГАНИЗИРАНИ ОТ ПДИ – 21 събития и 440 участници

- ✚ Три фокус групи в изпълнение на [проект „Прозрачност на административните съдилища“](#) – 26 февруари, 2 март и 4 март 2021.

Участват **55** души , (административни съдии, журналисти и представители на НПО);

- ✚ Пресконференция за представяне на [Рейтинга на активната прозрачност` 2021](#) и резултатите от ежегодното проучване на институционалните интернет страници – 11 май 2021, **60** участници
- ✚ Пресконференция за представяне на доклада [„Състоянието на достъпа до информация в България 2020“](#) – 29 юни 2021, **72** участници
- ✚ Деветнадесета церемония по повод [Международния дена на правото да знам](#) – 28 септември 2021, **72** участници
- ✚ Седем уебинари „Достъп до информация“ в изпълнение на проект [Форум „Достъп до Информация“](#) в областните градове Русе (30.09.21), Силистра (14.10.21.), Видин (21.10.21.), Добрич (28.10.21) , Разград (25.11.21), Варна (02.12.21) и Шумен (09.12.21) – общо **160** участници – представители на областните администрации, общините и териториалните структури на изпълнителната власт. Лектори на уебинарите са Гергана Жулева, Кирил Терзийски и Стефан Ангелов. Срещите бяха организирани със съдействието на координаторите на ПДИ.
- ✚ На 5 ноември започна [шестият практически курс „Достъп до информация и обществени комуникации“](#) за студенти по журналистика и международни бизнес комуникация от НБУ. Сертификати за завършен курс получиха 24 участника. Лекции изнесоха Гергана Жулева, Стефан Ангелов, Кирил Терзийски и Александър Кашъмов.

Всички онлайн срещи, организирани от ПДИ през 2021 г. се провеждат в платформата ZOOM.

Инициатива „Партньорство за открито управление“

На 15 ноември Гергана Жулева участва в срещата на преходния състав на Съвета за координация на участието на РБ в глобалната инициатива „Партньорство за открито управление“ за разработване на Четвъртия национален план за действие за периода 2022-2023 г.

В периода 23 ноември - 9 декември 2021 дирекция „Модернизация на администрацията“ към МС организира 12 срещи за обсъждане на предложените мерки за Четвъртия план. Работните групи са „Гражданско участие“, „Отворени данни“, „Прозрачност и достъп до информация“ и „Почтено управление и борба с корупция“. Представители на ПДИ взеха участие в тези срещи.

На 9 декември Гергана Жулева и Александър Кашъмов участваха в заключителната среща за координация на инициативата ПОУ за приемане на

мерките, предложени от работните групи. Беше постигнато съгласие за включването на предложената от ПДИ мярка.

УЧАСТИЯ НА ПРЕДСТАВИТЕЛИ НА ПДИ В КОНФЕРЕНЦИИ, СЕМИНАРИ И РАБОТНИ СРЕЩИ, ОРГАНИЗИРАНИ ОТ партньорски организации

- ✚ На 15 и 26 януари Александър Кашъмов, Гергана Жулева и Стефан Ангелов участваха в Междуведомствена работна група за обсъждане на ЗИД на ЗДОИ по покана на Държавна агенция „Електронно управление“.
- ✚ На 11 и 18 февруари Форум „Гражданско участие“ организира граждански дискусии в Бургас и Русе на тема „Гражданско наблюдение за прозрачно местно управление“. От ПДИ като гост-лектори участваха Стефан Ангелов и Кирил Терзийски.
- ✚ На 23 април Стефан Ангелов представи застъпническата дейност на ПДИ пред потенциални кандидати за Фонда Активни граждани в Полша. Срещата беше организирана от Education for Democracy Foundation, Полша.
- ✚ На 14 май 2021 Гергана Жулева представи опита на ПДИ пред участниците във форума „Правото на достъп до публична информация. 10 години свобода и предизвикателства“, който се проведе в Украйна.
- ✚ На 14 май 2021 Стефан Ангелов участва в организираната от БИПИ дискусия на тема „Конституцията на Република България – 30 години по-късно“.
- ✚ На 2 септември в офиса на ПДИ се проведе среща на евродепутатите Daniel Freund и Sven Giegold с представители на български НПО, на която се обсъдиха върховенството на закона, борбата с корупцията и прозрачността в политиката.
- ✚ На 24 септември по покана на АЕЖ и World Press Institute Александър Кашъмов участва в конференцията „Нови хоризонти в журналистиката“, панел „Журналистика на прицел“.
- ✚ На 21 октомври Гергана Жулева взе участие в онлайн среща на тема „Каква е средата за гражданските организации през 2020 и 2021? Какъв е напредъкът в партньорството между държавата и гражданските организации“. Организатори на срещата бяха БЦНП и Красимир Божанов, главен секретар на МС.

- ✚ На 5 ноември 2021 Александър Кашъмов участва в конференция „Върховенство на закона: Какво трябва да очакват българите от Европейския съюз и какво Европейският съюз трябва да очаква от България?“. Събитието беше организирано от Клеър Дейли, ЕП и министъра на културата Велислав Минеков.
- ✚ На 15 ноември 2021 Европейският омбудсман Емили О`Райли беше домакин на [онлайн конференция : „Достъп до документи на ЕС: какво следва?“](#). От ПДИ в конференцията се включиха Адриана Иванова, Диана Банчева, Гергана Жулева и Ралица Кацарска.
- ✚ На 18 ноември по покана на Statewatch Гергана Жулева участва в събитието [Секретността в Европейския съюз: как да упражняваме правото на достъп до информация](#).
- ✚ На 8 декември 2021 Александър Кашъмов беше лектор в уебинара „Злоупотреби със съдебни дела срещу журналисти и активисти: Европейският отговор“. Организатори бяха АЕЖ и Европейският парламент.
- ✚ На 14 декември Гергана Жулева и Александър Кашъмов участваха в кръгла маса в рамките на Годишната среща по ИПОУ „Измервания на практиката по прилагането на законите за достъп до информация&Декларация за правото да знам (Measurement of access to information in practice & The Right to Know Declaration).

Оценка: Дейността по разясняване на правото на достъп до информация и неговите ограничения и постоянните кампании, които ПДИ провежда, са важен инструмент за все по-голямо познаване и използване на правото на информация. Другите приоритетни дейности на екипа и техните резултати са основата на разяснителната работа и на кампаниите. От друга страна резултатите, свързани с наблюдението, застъпничеството и правната помощ, не биха били толкова видими без кампаниите и разяснителната работа, която извършва екипът.

Особено резултатна е кампанията „Международен ден на правото да знам“. Изключително важни за подобряването на състоянието на достъпа са и информационните дни, които ПДИ провежда през годините в различни региони в страната.

Участието на членове на екипа в събития организирани от партньорски организация и институции е изключително важно от гледна точка на развитието на стандартите в областта на достъпа до информация.

Продукти: Модел за отбелязване на Международния ден на правото да знам; модел за отбелязване на Европейския ден за защита на личните данни; разработени програми и материали за обучения на различни групи; отработен механизъм за провеждане на кампании по въпроси, свързани с правото на информация; публикации на основата на журналистически разследвания, демонстриращи възможностите на ЗДОИ.

Медийни участия, издания и комуникационни канали на ПДИ

Медийните отразявания през 2021 г. са 227 (в това число и Информационния бюлетин на ПДИ). Те са в 156 национални медии и 68 местни медии. Има 4 препечатки на текстове на ПДИ.

През 2020 година са били с 140 повече – 367. Причина за по-малкия брой публикации се дължи, според нас, на трите тура предсрочни избори през 2021 година, динамичната политическа ситуация и продължаващата COVID пандемия, което измести вниманието на медиите.

Най-голям медиен интерес предизвикаха темите:

- Рейтинг на активната прозрачност и проучване – [52](#)
- Съдебни дела – [47](#) (в това число и Бюлетина на ПДИ)
- Ден на правото да знам – [30](#)
- Прозрачност – [20](#) (делото срещу Автомагистрала, агенция Митници и износът на цигари, Черната книга на правителственото разхищение в България)

За 2021 година са публикувани и разпространени **11 броя на месечния електронен бюлетин** на ПДИ. Ето какво показва справка за публикациите в отделните рубрики.

- [От съдебната зала](#) – 33 новини, свързани с правната помощ и делата водени с помощта на юристите на ПДИ
- [Новини](#) – 51 новини, свързани с дейността на застъпниците за свобода на информация по света и развитието на достъпа до информация

- Рубрики „Анализи“, „Коментари“ и „Проучване на институциите по ЗДОИ` 2021“ – 8 текста, свързани с прилагането на ЗДОИ, съдебната практика през 2020 г, Рейтинга на активната прозрачност.
- Текстове от координаторите на ПДИ – 14 (9 текста в рубрика „Отличници“, 4 текста в рубриката „От координаторската мрежа“ и 1 текст в рубриката „Памет“)

В [Информационния портал за НПО](#) през 2021 г. има 16 публикации на ПДИ, които са четени 455 пъти. Най-четени са били:

- [25 години ПДИ, 25 години застъпничество за свободен достъп до информация!](#)
- 7 октомври 2021 г.
- [Пресконференция: Граждански одит на активната прозрачност 2021](#)
- 5 април 2021 г.
- [Информационен бюлетин на ПДИ - Брой 2 \(206\), 2021 г.](#)
- 08 февруари 2021 г.
- [Излезе първият за 2021 г. брой на месечния информационен бюлетин на ПДИ](#)
- 7 януари 2021 г.
- [Излезе обзорният за 2020 г. брой 12 \(204\) на месечния информационен бюлетин на Програма Достъп до информация](#)

Издания на Програма Достъп до информация през 2021 г.

През 2021 г. ПДИ подготви и публикува на страницата си Годишен доклад за състоянието на достъпа до информация.

[Състоянието на достъпа до информация в България 2020, Програма Достъп до информация, 2021, 62 стр.](#), 7 приложения.

ISSN 1314-0515 (online)

Публикувана е и съкратена версия [на английски език](#).

Комуникационни канали на ПДИ

Интернет страница <http://www.aip-bg.org/>

Основната интернет страница www.aip-bg.org е добре разработен и популярен канал за информация за застъпнически кампании, новини, свързани с промени в законодателството, стратегически съдебни дела и съдебни решения по дела, подкрепени от ПДИ, коментари и препоръки, становища, доклади, наръчници и информационни и обучителни материали по ЗДОИ, информация за организирани

от ПДИ събития, филми, изготвени по поръчка на ПДИ и други. Всички публикации са достъпни на български и на английски език.

Страницата се поддържа през уеб платформа, която е част от Вътрешната информационна система (ВИС). Това дава възможност за улеснена навигация в богатото съдържание на информационни и учебни материали и за интегриране и визуализация на резултатите от специализираните проучвания на ПДИ.

Модулната система за управление на информацията позволява лесна визуализация на резултатите от проучването на интернет страниците на институциите от изпълнителната власт, на български и на английски език. Възможностите за проверяване на резултатите по индикатори, генериране на различни видове рейтинги, сравнителният рейтинг от последните 3 години са причина за интереса на потребителите към секция „Проучвания“ на страницата.

Данните за посещаемостта на <http://www.aip-bg.org/> за 2021 г. от Google Analytics показват, че почти няма промяна в броя на посетителите на страницата. През 2021 има регистрирани 56,935 посетители, в сравнение с почти 56,341 за 2020. Запазил се е и броят на новите посетители на страницата – малко над 56 хиляди през 2020 и през 2021 г. От тях 8% са посетили страницата повече от веднъж.

Най-голяма посещаемост е регистрирана в секциите „Проучвания“, „Бюлетин“ в „Публикации“, текстът на Закона за достъп до обществена информация в секция „Законодателство“, а в секция „Как да получим достъп?“ потребителският интерес е към „Често задавани въпроси“ и „Заявление за достъп до обществена информация“. В секция „Новини“ най-четени са публикациите „Парично облагодетелстване чрез ЗДОИ: някои важни уточнения“, „Представлява ли защитена тайна информацията за размера на неплатени от фирми публични задължения в голям размер?“ и „Граждански одит на активната прозрачност 2021“. В английската версия на сайта най-посещавани са „Проучвания“, „Публикации“, „За ПДИ“ и „Новини“.

По отношение на основните източници на потребление, според статистиката 60% от потребителите са достъпили страницата в резултат на органично търсене (чрез интернет търсачка, най-вече „Гугъл“); 32% са влезли директно в сайта (чрез въвеждане на URL адреса на страницата в адресната лента); 7 % са били препратени от публикации в социалните мрежи (най-вече „Фейсбук“); 3% са посетили страницата на ПДИ чрез препратка, намираща се в други сайтове на ПДИ или медии като segabg.com, presstv.bg, radian.bg и др.

Ден на правото да знам <http://www.righttoknowday.net/>

ПДИ поддържа и обновява специална страница за Международния ден на правото да знам – 28 септември на български и английски език: <http://www.righttoknowday.net/>. Данните от Google Analytics показват общ брой на посетителите през 2021 в специализираната страница близо 6 хиляди – което е двойно увеличение спрямо 2020 г. Традиционно най-голяма посещаемост в страницата се регистрира през септември, когато е кулминацията на кампанията за Деня на правото да знам.

Интернет страница <https://atiforum.net/>

Сайтът www.atiforum.net е част от проект „Форум „Достъп до информация“, изпълняван от ПДИ по Фонд „Активни граждани“ с финансовата подкрепа на Исландия, Лихтенщайн и Норвегия по линия на Финансовия механизъм на ЕИП. Двуетичната страница е част от работата на екипа в посока на подобрена прозрачност и отчетност на публичните институции. Страницата се управлява от Вътрешната информационна система на ПДИ и е интегрирана с основния сайт на Фондацията.

Достъп до информация и журналистически разследвания

<http://www.ati-journalists.net/>

Специализираната страница на ПДИ „Достъп до информация и журналистически разследвания“ съдържа информация за случаи и съдебни дела на журналисти, използвали ЗДОИ за целите на журналистически разследвания, както и обучителни материали и филми. Публикациите на страницата през 2021 обхващат случаите на журналисти, по които ПДИ предостави правна помощ, съдебните дела по журналистически разследвания, които подкрепи, както и наградения за Деня на правото да знам журналистически кампании, подготвени с помощта на ЗДОИ и публични регистри.

Статистиката показва повишаване на посетителите спрямо предходната година с 20%. През 2021 страницата има 4 690 посетители.

Блог „Точка на достъп“ www.blog.aip-bg.org

Блогът на ПДИ „Точка на достъп“ е допълнително средство за комуникация на актуални новини и коментари върху случващото се в областта на достъпа до информация. През май 2019 платформата на блога бе надградена в WordPress. През 2021 не са правени публикации в блога.

Портал „Публични регистри“ www.publicregisters.info

Порталът съдържа резултатите от правносравнителното проучване на ПДИ, проведено през 2011 г. за състоянието на публичните регистри в България, както и проверка на съдържанието и формата на онлайн поддържаните регистри от институциите в България. Статистиката от Google Analytics показва малко над 47 хиляди посетители за 2021 г., с което броят на посетителите от предходната година се запазва.

ПДИ във Facebook <https://www.facebook.com/AIPbulgaria/posts/>

Популярността на дейността на ПДИ се увеличава във фейсбук, където своевременно се публикува информация за развитието по дела за достъп до информация и кампании и инициативи, в които ПДИ участва. На страницата си в социалната мрежа ПДИ публикува месечния Информационен бюлетин, новини от страницата на ПДИ, публикации в други медии и партньорски организации, свързани с достъпа до информация, събития на ПДИ. 1 774 потребители следват страницата на ПДИ във Фейсбук. През 2021 имаше публикации, достигнати от 2 500 потребители.

Twitter канал на ПДИ https://twitter.com/aip_bulgaria

От ноември 2019 ПДИ поддържа и развива и свой Туитър акаунт, който цели да разшири обхвата на комуникация на постижения, добри практики и научени уроци в застъпничеството за достъп до информация на международната сцена.

Youtube канал на ПДИ

<https://www.youtube.com/channel/UCDoIAzPqxlqkgAKKVf5jBLA>

ПДИ поддържа и свой канал в популярния портал за видео Youtube. Целта на канала е да увеличи популярността на продуктите и услугите, които ПДИ предлага, да увеличи аудиторията на кампанията за свобода на информацията. Видео ресурсите в Youtube канала на ПДИ са 14, включвайки документалния филм „Медиите и достъпа до информация – Пет истории на разследващи журналисти“, клипове, съдържащи правен коментар върху конкретни казуси на журналисти, свързани с достъпа до информация, видео от церемонията за Деня на правото да знам – 28 септември 2014 г. и образователния филм „Имам правото да знам“. През 2021 г. ПДИ създаде и публикува видео по повод 25 години от създаването и дейността на организацията с поздравления от международната мрежа на застъпниците за свобода на информацията.

Оценка: Комуникирането на работата на екипа и участието в медийните дебати по въпроси, свързани с достъпа до информация е приоритетна дейност на ПДИ.

Подготовката на публикации, разясняването на съдебната практика, участието в публичните дебати ангажира почти целия екип.

Едновременно с това двама човека от екипа се занимават с наблюдение и систематизиране на публикациите в националните и местни медии, превод на материали, подготовка на прессъобщения и отразяване на събития, организирани от ПДИ.

Продукти: Пет интернет страници, публикации на български и английски език, бюлетин, блог.

Сътрудничество на национално, регионално и международно равнище

Сътрудничество с партньорски организации и обмяна на опит

Екипът на ПДИ продължи своето сътрудничество и съвместна работа със, Българския център за нестопанско право, Българския институт за правни инициативи, За земята, Антикорупционния фонд и много други.

ПДИ в Международната мрежа за застъпници за свобода на информацията

ПДИ беше инициатор и един от основателите на Международната мрежа на застъпниците за свобода на информацията - FOIAdvocates.⁵⁸ От времето на създаване на мрежата досега ПДИ участва в управителния ѝ съвет.

Екипът на ПДИ и тази година активно участва в дейността на Международната мрежа за застъпници за свобода на информацията (FOIANet). ПДИ е неин основател и член, като в момента в дискуссионния списък на мрежата присъстват 815 човека (представители на организации и информационни комисари и частни лица) от цял свят. Освен за обмен на новини от застъпниците по света и отразяването на различни кампании мрежата, чрез обмен по електронна поща, предоставя и ценната възможност за провеждането на дискусии и консултации между членовете ѝ.

---

⁵⁸ [Freedom of Information Advocates Network](#)

Оценка: Националното и международно сътрудничество винаги е било важна част от работата на Програма Достъп до информация. Създаването на мрежата в страната, инициирането на международната мрежа на застъпниците са неща, с които ПДИ се гордее. ПДИ участва в различни коалиции и партньорства, следвайки своята мисия да подкрепя подобряването на отчетността, прозрачността на институциите и условията за упражняване на правото на информация.

Продукти: Мрежа от координатори, международна мрежа на застъпниците за свобода на информацията, членство в различни европейски организации на застъпници за по-голяма прозрачност, информиране на партньорски организации за състоянието достъпа до информация в България, участие в европейски и международни застъпнически кампании, повишаване на авторитета на организацията и споделяне на опита чрез участие в различни форуми, конференции, обучения, семинари.

Институционално укрепване и развитие

В офиса на Програма Достъп до информация работят 8 човека на постоянни договори. ПДИ поддържа координаторска мрежа в страната от 27 журналисти.

Поради епидемичната обстановка в страната ПДИ за втори път не проведе традиционната си годишна работна среща в София с координаторите от журналистическата мрежа в страната.

И през 2021 журналистите от мрежата участваха с публикации в местните медии. Там те отразиха номинациите и церемонията по случай Деня на правото да знам, годишното проучване на ПДИ и Рейтинга на активната прозрачност, както и случаи на отказ и съдебни дела по случаи на отказ на информация.

Бяха написани и организирани 44 публикации. 14 от тях излязоха в бюлетина на ПДИ. Най-активни бяха Мариела Димитрова с 3 текста, Дияна Бончева, Петромира Кирчева и Калина Грънчарова с по 2 текста. Останалите 30 публикации са в местни медии, където най-активни бяха Емилия Димитрова с 5 и Тодор Гроздев с 4 текста.

Координаторите предложиха 6 номинации за Деня на правото да знам. Най-активна – с 2 номинации - беше Дияна Бончева.

10 са общо случаите на отказ, консултациите по заявления и делата на координаторите с правния екип на ПДИ (срещу 7 за предходната година). Най-активни бяха Емилия Димитрова – със 7 и Здравка Маслянкова – с 3.

Въпреки епидемичната обстановка в страната координаторите в 7 областни градове участваха активно в организацията на проведените от ПДИ (по проекта Форум „Достъп до информация“) информационни уебинари в Русе, Силистра, Видин, Добрич, Разград, Варна и Шумен.

Промяна в работата наложи смяна на координатора Зарко Маринов в Смолян. За координатор на ПДИ бе избрана Елена Павлова от в. „Отзвук“.

Координация и контрол

Всеки понеделник екипът планира своите дейности въз основа на оперативния месечен план и на текущите проекти.

Контролът върху правната помощ, предоставяна от ПДИ, се осъществява чрез автоматични статистически отчети от базата данни от вътрешната информационна система.

Програма Достъп до информация кани всяка година одиторска компания за проверка на годишния отчет на организацията.

През 2018 г. Програма Достъп до информация се регистрира в Агенцията по вписванията и от 2018 г. предава своя годишен отчет в Търговския регистър и регистъра на организациите с нестопанска цел.

ПДИ се управлява от Управителен съвет и изпълнителен директор. Управителният съвет определя ежегодно приоритетите на фондация ПДИ и одобрява годишните отчети и бюджета на организацията.

От юли 2015 година ПДИ има договор с външна фирма за счетоводно обслужване – „Адвайс плюс“. Фирмата е определила оперативен счетоводител, който работи в ПДИ.

От февруари 2006 година ПДИ има договор с фирмата „СВЕТЛОЗАР ОНЛАЙН“ ЕООД за техническа поддръжка на компютърните системи на офиса, а от 2009 година и за вътрешната информационна система.

За почистването на офиса се грижи фирмата „ДЕНИ -СТЕФИ ЕООД“.

Управителният съвет на организацията се състои от 9 човека.

През 2021 г. Управителният съвет на ПДИ проведе две редовни заседания в платформата ZOOM.

На **18.05.2021 г.** На това заседание УС прие Годишния доклад на ПДИ за 2020 г., представен от изпълнителния директор, и одобри бюджета и основните направления на работата за 2021 година.

На **22.12.2021 г.** УС проведе редовно заседание на платформата ZOOM. На заседанието изпълнителният директор представи проекта за отчет за работата на екипа на организацията през 2020 г. и проекта за финансов отчет. На заседанието не са гласувани решения.

През 2021 ПДИ работи по няколко проекта.

1. Форум „Достъп до информация“ по договор за целево безвъзмездно финансиране изпълнението на проект от Фонд Активни Граждани България по ФМ на ЕИП 2014-2021 г. (09.09.2019 – 08.09.2022 г.)
2. Прозрачност на административните съдилища, подкрепен с грант от Фондация Америка за България (март 2020 – март 2022)
3. PROMOTING TRANSPARENCY AND ACCOUNTABILITY IN PUBLIC ADMINISTRATION IN NORTH MACEDONIA EuropeAid/139891/DH/SER/MK (ProTraco) в консорциум с PWC (Сърбия, Македония, Брюксел и Словакия) (октомври 2019 – ноември 2021)

Бюджетът на ПДИ се формира на проектна база. Годишният финансов отчет за 2021 е подготвен за одиторска проверка.

4.01.2022 г.

София

Гергана Жулева,

изпълнителен директор на ПДИ

Gergana
Delova
Jouleva

Digitally signed
by Gergana
Delova Jouleva
Date: 2022.08.16
14:33:26 +03'00'